

Van: Tandem <info@tandemweb.be>
Aan: Tandem <info@tandemweb.be>
Datum: 01/29/2010 12:15 PM
Onderwerp: Tandemmail: Januari 2010 - Tandem wenst je een biodivers jaar!

[Editie op de site](#) | [Schrijf uit](#) | [Contacteer ons](#) | [Tandemweb.be](#)

Januari 2010 - Tandem wenst je een biodivers jaar!

INHOUD:

[Elk uur verdwijnen 3 soorten](#)

[Tandem zet in op biodiversiteit](#)

[Tandembegeleiding: Durf tuinieren zonder](#)

[Tandemvoordracht: Waar was jij in 2010?](#)

[Tandemkoffer: Gemeenten in de bres voor lokale biodiversiteit](#)

[Tandemkoffer: Sneukelhagen brengen leven in de wegberm](#)

[Tandemkoffer: Ecologische Voetafdruk en biodiversiteit](#)

[Sint-Lievens-Houtem geeft zuurstof aan de natuur!](#)

[Week van de Aarde: iedereen in beweging voor een rijke natuur](#)

[11 juli: Spring mee met de Big Jump](#)

[Week van het Bos en Nacht van de Duisternis werken samen rond biodiversiteit](#)

[Gemeenten gezocht voor vervolgpriject Ecopolis-Vlaanderen](#)

[Kalender](#)

Tandem is het steunpunt dat samenwerking tussen lokale besturen en verenigingen rond natuur en milieu centraal stelt. Want lokale acties zijn broodnodig voor een levendig milieubeleid in Vlaanderen. Elke Vlaamse gemeente en vereniging kan hierin mee het verschil maken. Tandem ondersteunt inwoners, lokale verenigingen en besturen om initiatieven uit te werken in samenwerking met elkaar en/of andere partners. Negen natuur- en milieuverenigingen bundelen daarom hun expertise binnen Tandem en krijgen daarvoor de steun van de Vlaamse Overheid.

Tandem steunt op allerlei manieren de samenwerking tussen lokale verenigingen, besturen en milieuraad bij het opzetten van duurzame projecten en activiteiten rond milieu en natuur. Voor een overzicht van ons aanbod, klik [hier](#).

[**Elk uur verdwijnen 3 soorten**](#)

2010 werd internationaal uitgeroepen tot jaar van de biodiversiteit. De deadline om tegen 2010 het tempo waaraan de biodiversiteit verdwijnt drastisch te verminderen, is niet gehaald. Nog dagelijks worden soorten in hun voortbestaan bedreigd. Ook met de Vlaamse biodiversiteit is het dramatisch gesteld: meer dan 25% van de soorten worden met uitsterven bedreigd. Hoog tijd dus om een tandje bij te steken!

Een nieuw jaar begint traditioneel met nieuwjaarswensen en goede voornemens. Met de steun van Tandem overhandigden een honderdtal lokale Natuurpuntafdelingen een biodiverse nieuwjaarsbrief met wensen voor 2010 aan hun gemeentebestuur. Met een symbolisch paar werkhandschoenen nodigen ze de gemeentebesturen uit om samen aan de slag te gaan.

Tandem wil Vlaanderen in beweging brengen om de Vlaamse biodiversiteit te helpen. Als gemeente en vereniging kan je hierin een belangrijke rol spelen. Je beschikt immers over unieke kanalen om een groot publiek te bereiken, te sensibiliseren en te activeren.

In deze Tandemmail lees je alles over wat Tandem te bieden heeft rond biodiversiteit. Al onze producten zijn speciaal op maat gemaakt van verenigingen en lokale besturen om samen te werken.

Tandem zet in op biodiversiteit

Tandem biedt verschillende publicaties aan over biodiversiteit: de Beter adviseren reeks voor milieuraadsleden en twee brochures met tal van leuke actiemodellen: ééntje voor gemeenten en eentje voor verenigingen. Deze kan je gratis downloaden of bestellen.

Tandem is bovendien volop bezig de Tandemkoffer met alle projectmodellen te vernieuwen. Je komt hierover alles te weten in onze volgende Tandemmail. Een tipje van de sluier: de nieuwe Tandemkoffer zal vol zitten met inspirerende projecten en kant-en-klare hulpmiddelen (stappenplan, communicatiemateriaal, achtergrondinformatie, voorbeeld collegebesluiten, folders, brochures,...). Hierin zitten ook heel wat biodiversiteitsprojecten - je vindt ze alvast terug op onze biodiversiteitspagina.

Ook blijft Tandem paraat om jullie te ondersteunen bij projecten met werksessies, begeleidingen, sprekers. Dit Tandemaanbod verweven we vanaf 2010 zoveel mogelijk binnen de projecten die je in Tandemkoffer kan vinden. Daarnaast kunnen vereniging die samen met de gemeente een project opzetten rekenen op de Tandemsubsidies.

Speciaal in 2010 kan je ook een infoavond organiseren over biodiversiteit. (zie verder)

Op zoek naar nog extra inspiratie of een mooie opportuniteit voor een activiteit? Download Tandem 2010: deze activiteitenkalender bundelt alle gewestelijke campagnes en evenementen die in het 2010 op ons afkomen. Of neem een kijkje op onze kalender in cyberspace, deze wordt steeds aangevuld met interessante gelegenheden.

Tandembegeleiding: Durf tuinieren zonder

Biodiversiteit, wat doe je er zelf aan? In Kontich wordt op 5 en 6 juni het antwoord gegeven. Drie ecotuinen stellen de deuren open. De compostmeesters, gemeente Kontich, Velt afdeling Netevallei, de ecotuineigenaars, de Wijngilde en ATB de Natuurvrienden werken samen aan een 'plezant én interessant' weekend om voornamelijk nieuwe mensen te bereiken: 'We willen 'Jan met de pet' tonen hoe ook hij z'n steentje kan bijdragen aan biodiversiteit, in eigen tuin'.

Je ziet voorbeelden van een fruitboomgaard, schapenweide, een kleinfruitkorf, een stevig uitgebouwde kruidentuin, 'voortuinmoestuin', konijnenweide, en in elke tuin specifieke info over composteringssystemen en het gebruik van de compost en groenafval met demonstratie van diverse hakselaars. 'Ecologisch tuinieren prikkelt al onze zintuigen: zaken 'creëren' met 'oogst uit de eigen tuin', dat is puur genieten.'

Ook dat willen we de bezoekers meegeven: zo voorzien we workshops wol vilten en komt iemand tonen hoe je kruiden en eetbare planten kan gebruiken in de keuken. De Wijngilde laat bezoekers proeven van allerlei fruitwijnen 'uit eigen tuin', en de lokale biowinkel tenslotte, verzorgt de smaakzin: tijdens het bezoek aan de tuinen kan je proeven van allerlei bio-proevertjes - zo hangen ook zij hun karretje aan onder vleugels van de Bioweek.

Met de steun van Tandem maken we mooie flyers, met een uitgestippelde wandellus

langs de diverse tuinen en workshops. Zo vormt alles een mooi geheel en hopen we vele geïnteresseerden te kunnen begroeten tijdens het eerste weekend van juni.

Kontich is niet alleen: op 5 en 6 juni 2010 geven meer dan 100 Vlaamse ecotuinen hun geheimen prijs. Het moment dus om als gemeente/vereniging ook jouw burgers/leden te tonen hoe elke tuin ecologisch, biodivers en zonder pesticiden kan worden beheerd.

Zijn er deelnemende ecotuinen in jouw gemeente? Interesse in samenwerking met Velt in het kader van het ecotuinweekend 2010?

Meer info: [Riet Janssens](#), 03 287 80 96

Tandemvoordracht: Waar was jij in 2010?

2010 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot internationaal jaar van de biodiversiteit. Internationale verdragen en ronkende politieke verklaringen hebben de achteruitgang van de biodiversiteit echter niet gestopt. In 2010 wordt er geëvalueerd en – hopelijk – nieuwe wegen uitgezet. Wil je het hele verhaal *achter* 2010 horen, dan kan je deze voordracht bestellen bij Tandem.

Waar was jij in 2010? gaat in op de actualiteit rond biodiversiteit. Op wereldvlak is er de grote conferentie in het Japanse Nagoya. We hebben aandacht voor de Europese ambities en uiteraard ook voor de Belgische en Vlaamse positie. In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van acties en mogelijkheden om tijdens (en na) het internationaal jaar aan de slag te gaan met biodiversiteit.

De voordracht is onder meer geschikt voor actieve vrijwilligers, gemeentelijke schepenen, ambtenaren en milieuraden. De spreektijd bedraagt 1,5 uur maar kan aangepast worden op vraag, er is ook een voorbeeldartikel en infofiche beschikbaar over 2010. Spreker is Jos Gysels, Hoofd van Natuurpunt Educatie.

Meer info: [Annelore Nys](#) of [Jos Gysels](#)

Tandemkoffer: Gemeenten in de bres voor lokale biodiversiteit

Heel wat individuen, verenigingen en gemeenten zetten zich in voor de lokale biodiversiteit. Nestkastjes ophangen, poelen graven, een dagje werken in een natuurreserveaat of het ecologisch beheren van wegbermen.

Deze acties zijn veel meer dan een druppel op een hete plaat. Maar het is belangrijk dat deze acties gekaderd worden in een integrale visie. Het charter voor biodiversiteit vormt hiervoor het uitgelezen instrument. Dit is een engagementsverklaring tussen een gemeente en vereniging om samen werk te maken van lokale biodiversiteit.

Bij elk charter hoort ook een actieplan met concrete acties om de biodiversiteit op terrein te versterken. Ondertussen ondertekenden al meer dan 25 gemeenten dit charter. Ook in 2010 zullen heel wat gemeenten het charter ondertekenen.

Herent was één van de eerste gemeenten die het charter ondertekenden. In het actieplan beloofden de gemeente en Natuurpunt Herent om samen aan de slag te gaan. Ze werken onder meer samen rond de opmaak en samenstelling van een Ruimtelijk UitvoeringsPlan 'Open Ruimte', de afkoppeling van hemelwater, het uitdiepen van een voormalige veedrinkpoel en de inrichting van bunkers als verblijfplaats voor vleermuizen.

Afdelingsvoorzitter Joris De Coster getuigt: 'De gemeente en Natuurpunt Herent werken heel goed samen. Het charter voor biodiversiteit van Natuurpunt stelde ons in de gelegenheid om een erg mooi programma uit te werken rond natuur, biodiversiteit, water en open ruimte. Op die manier werken we toekomstgericht aan de bescherming van de biodiversiteit in Herent.'

Meer info: [Annelore Nys](#)

foto: Staf De Roover

Tandemkoffer: Sneukelhagen brengen leven in de wegberm

Tover een eentonige wegberm om in een haagkant of plant struiken langsheen de toegangsweg van een school. Wil je er niet enkel een voederplaats en schuilplaats voor dieren van maken? Gun je de kinderen en wandelaars ook een lekkere hap? Maak er dan

een sneukelhaag van. Een sneukelhaag bestaat uit soorten met eetbare vruchten.

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen werkt aan een nieuwe Tandemkofferfiche rond sneukelhagen. Deze kofferfiche met actiekit biedt je heel wat nuttige informatie, tips en kant-en-klare werkdocumenten. Je vindt er onder andere inspirerende voorbeelden, kleurprenten voor infopanelen en draaiboeken.

Interesse? Hou [Tandemweb](#) in het oog voor de lancering van deze, en andere nieuwe kofferfiches.

Meer info: [Eliza Romeijn-Peeters](#)

Tandemkoffer: Ecologische Voetafdruk en biodiversiteit

In 2009 gingen acht pilotgemeenten enthousiast aan de slag met de campagne 'Ecologische Voetafdruk' van WWF en Ecolife. En met succes! Het concept blijkt een ideaal instrument om de vele verschillende facetten van een duurzaam lokaal milieubeleid aan te kaarten bij de bevolking. De voetafdruk toont ons 'the big picture', de samenhang van onze levenswijze en de mondiale milieutoestand.

Zo is er ook een duidelijke link tussen Ecologische Voetafdruk en Biodiversiteit.

Om dit te verduidelijken plaatst WWF in het 'Living Planet Report 2008' twee belangrijke grafieken naast elkaar: de eerste toont de afname van de biodiversiteit, de tweede de stijging van de mondiale voetafdruk, voor dezelfde periode... Het punt is duidelijk! (zie fig)

Naast de vele mogelijkheden om met Tandem te werken rond concrete lokale biodiversiteit, kan iedere gemeente in 2010 dus aan de slag met een hip en overkoepelend concept: de Ecologische Voetafdruk! Je krijgt een gepersonaliseerde online calculator en talrijke bijlagen om een inspirerende campagne met toffe acties uit te werken! Doen!

Meer info: [Tim Schockaert](#) of [Isabel Rainchon](#)

Sint-Lievens-Houtem geeft zuurstof aan de natuur!

Sinds september 2004 houdt de vzw Natuureducatief Centrum (NEC) De Pastorie zich bezig met het uitwerken en begeleiden van natuureducatieve activiteiten voor kleuter- en basisscholen

Het Natuureducatief Centrum ontvangt jaarlijks circa 1800 leerlingen. In het internationale jaar van de biodiversiteit wil het NEC kinderen en volwassenen tonen hoe verscheiden de natuur in hun onmiddellijke leefomgeving wel kan zijn. De aanleg van een vlindertuin en bouw van een beestentoren op het domein leek hiervoor een ideaal werkinstrument.

In overleg met het gemeentebestuur werd deze aanleg grondig voorbereid. De gemeentelijke milieudienst zorgde voor het klaarleggen van het terrein, de aanvoer van compost en mulch. De medewerkers van het Natuureducatief Centrum stonden in voor het echte plantwerk en de eigenlijke bouw van de beestentoren. Het werd een stevige houten constructie met groendak, opgevuld met allerlei recuperatiemateriaal, snoeihout, stro,...

Deze toren is een ideale schuilplaats voor grote en kleine dieren: egels, mieren, pissebedden, spinnen, kevers... kortom voor elk dier is er in dit hotel wel een kamer vrij! Door het inbouwen van verscheidene 'kijkdoosjes' worden bezoekers aangezet om de toren en zijn bewoners van dichtbij te gaan bekijken. Door de keuze van de planten in de vlindertuin worden insecten aangetrokken.

In september 2009 werden de vlindertuin en beestentoren feestelijk ingehuldigd met een workshop voor kinderen tijdens Open Monumenten Dag. In de week daarna volgde nog een info-avond rond de natuurvriendelijke tuin en biodiversiteit. De publiciteit voor al deze evenementen werd verzorgd door het gemeentebestuur. De subsidiëring door Tandem gaf een extra steuntje in de rug.

Tandem biedt een beperkte financiële ondersteuning voor verenigingen die een Tandemproject opzetten met stad of gemeente.

Meer info: [Tandemweb](#).

Week van de Aarde: iedereen in beweging voor een rijke natuur

De Week van de Aarde loopt in 2010 van 18 tot 25 april en staat in het teken van biodiversiteit én recreatie. De campagneweek wordt op gang getrokken met een nationaal startevenement 'Walk for nature' op 18 april, georganiseerd door Natuurpunt Oost-Brabant en Velpe-Mene, Bond Beter Leefmilieu, Pasar, Velt en JNM in Meldert (Hoegaarden). Op zondag 25 april sluiten verschillende regionale en lokale biodiversiteitsactiviteiten de campagne af.

Met de slogan 'Iedereen in beweging voor een rijke natuur' slaat de milieubeweging in 2010 de handen in elkaar met enkele socio-culturele verenigingen, zoals Pasar en ATB De Natuurvrienden om zoveel mogelijk lokale verenigingen, overheden, scholen en individuele burgers in beweging te zetten voor het behoud van de biodiversiteit. Iedereen kan zijn steentje bijdragen voor een rijke natuur door:

- deel te nemen aan de nationale starthappening 'Walk for Nature' en lokale biodiversiteitsactiviteiten
- een leuke natuurbelevings- of beschermingsactiviteit te organiseren tijdens Week van de Aarde (bij voorkeur op 25/04). Registreer jouw activiteit en bestel gratis campagnekrantjes voor de bezoekers op onze website. Als vereniging kan je mits samenwerking met de gemeente of stad een Tandemsubsidies aanvragen. Deadline is 15 maart.
- charter voor biodiversiteit te ondertekenen

Meer info, nieuwsbrief Week van de Aarde en registratie activiteit:
www.weekvandeearde.be

11 juli: Spring mee met de Big Jump

2010 is het internationale jaar van de Biodiversiteit. Daarom besteden natuurorganisaties en overheden er dit jaar extra aandacht aan. Ook BIG JUMP speelt hierop in. Na het succes van het thema van vorig jaar - 'Doe het voor de vis' -, duiken we dit jaar in het waterleven.

Spring mee met je vereniging op 11 juli. Heel wat lokale besturen programmeren op de Vlaamse Feestdag ook een evenement. Vaak zijn zij ook de stuwende kracht voor de organisatie van de Big Jump. Overtuig daarom je gemeente om dit spetterend en ludiek waterevenement op te nemen in hun feestprogramma voor 11 juli.

Als je als vereniging meewerkt met de gemeente of stad kan je een Tandemsubsidies aanvragen.

Meer info: Big Jump of neem deel aan ons infomoment en kom alles te weten hoe je een Big Jump organiseert.

Infomoment Big Jump (08/05/10) Opzet van het infomoment is om alle organisatoren en andere geïnteresseerden te informeren over het campagnethema en -materiaal, veiligheidsvoorschriften, andere praktische en financiële afspraken. Het is ook een uitgelezen kans voor de organisatoren om tips en tricks uit te wisselen voor een nog betere organisatie van een Big Jump evenement. Het beschikbare campagnemateriaal wordt dan ook uitgedeeld. We sluiten de voormiddag af met een interessante voordracht over het water-leven.

Voor wie? (kandidaat-)organisatoren lokale Big Jumps

Door wie? Green, BBL en Natuurpunt

Praktisch? zaterdag 8 mei, van 10u tot 13u30, Mundo B, Edinburgstraat 26 in Brussel

Week van het Bos en Nacht van de Duisternis werken samen rond biodiversiteit

De projectpartners van de Week van het Bos en de Nacht van de Duisternis slaan de handen in elkaar om het thema biodiversiteit in de verf te zetten.

De Week van het Bos (Agentschap voor Natuur en Bos & Vereniging voor Bos in Vlaanderen) loopt van 10 tot 17 oktober 2010 en focust op biodiversiteit in al zijn facetten

in het bos.

Op zaterdag 16 oktober organiseert Bond Beter Leefmilieu i.s.m. vzw Preventie Lichthinder en de werkgroep Lichthinder van de VVS voor de 15de maal de Nacht van de Duisternis. Met het doven van de openbare verlichting willen zij de duistere nacht in ere herstellen en de lichthinderproblematiek op mens en dier aankaarten.

Gemeenschappelijke noemer van beide campagnes wordt de rijke natuur, waarvan je nog het beste geniet in alle rust en donkerte in het bos. Concreet vragen we je:

- een activiteit te organiseren tijdens de Week van het Bos (10 tem 17 oktober) of tijdens de Nacht van de Duisternis (16 oktober)
- de openbare verlichting en klemtoonverlichting te doven op 16 oktober

Meer info vind je spoedig op www.nachtvandeduisternis.be en www.weekvanhetbos.be. Op deze websites kan je jouw activiteit aanmelden uiterlijk tegen 15/05/10.

Gemeenten gezocht voor vervolgproject Ecopolis-Vlaanderen

In de vorige Tandemmail deden we een oproep naar partners voor een vervolg op het project Ecopolis-Vlaanderen. De trajectbegeleiding zal pas doorgaan bij instappen van voldoende projecten, daarom bij deze nogmaals een warme oproep.

Op 15 maart 2010 wordt beslist of de begeleidingen zullen doorgaan en welke projecten er al dan niet begeleid worden. De omschrijvende nota en het invulformulier zijn te vinden op de website www.ecopolisvlaanderen.be > Downloads.

Meer info: www.ecopolisvlaanderen.be en [info\[a\]ecopolisvlaanderen.be](mailto:info[a]ecopolisvlaanderen.be)

Kalender

Als je zelf een activiteit met tandemgehalte plant, kan het [Tandemsecretariaat](#) ze voor jou op de onze kalender zetten.

vrijdag 29 januari: Provinciehuis Boeverbos, Studiedag: Designing Change

zaterdag 6 februari: Vlaanderen, Vogels voeren & beloeren